

Åbødet den 20de Marts.

464/89. I Åbødet den 5te Marts forelå der fra Udvalget for Opførelsen af det nye Sygehus 2 Indstillinger, nemlig:

- 1) af 3dje s. M. om, at a) Sygehusets Hovedbygning med tilhørende Mellem- og Bagbygning anslaaet til 150,000 Kr., b) 2 Epidemibygninger anslaaet til 99,000 Kr., c) Funktionærbygningen anslaaet til 14,900 Kr., og d) Desinfektionsbygningen m. m. anslaaet til 18,700 Kr., udbydes til Opførelse i Overensstemmelse med fremsendte Tegninger, Overflag og Konditioner, idet Udvalget derhos bemærker, at de under Nr. 1 og 2 anførte Bygninger i deres Hovedtræk ere vedtagne af Byraadet og approberede af Sundhedskollegiet, samt at der foruden de foreslaaede endvidere vil være at opføre et Lighus til ca. 3500 Kr., et Ishus til ca. 2000 Kr. og en Retiradebygning til ca. 1500 Kr., og
- 2) af 3dje s. M. om et fra Ingeniør F. Bang fremkommet Tilbud paa Levering af Lavtryks Dampvarmeapparater til Hovedbygningen af lignende Slags som de, der skulle anvendes i Epidemibygningerne, se Åbødet den 13de Novbr. s. A., for en Sum af 29,600 Kr. antages i Overensstemmelse med de fra Ingeniøren modtagne Planer, Beskrivelser og detaillerede Overflag, hvoraf det blandt andet fremgaar, at Brændselet er hele (ikke knuste) Kokes, og at der af Brændselet gjennemsnitligt vil forbruges $7\frac{1}{2}$ Tdr. dagligt, naar hele Hospitalet er i Brug og ved fuld Ventilation, hvoraf ca. 3 Tdr. forbruges i den halve Del af Hovedbygningen og ca. $1\frac{1}{2}$ Tdr. i Tilbygningen.

Endvidere forelå der i samme Møde Indstilling fra Udvalget for Brolægningssvæsenet af 4de d. M. om, at et fra Entreprenør F. P. Holm og Bognmand M. Jensen fremkommet Licitationstilbud paa Udførelsen af det i Åbødet den 26de s. M. omhandlede Jordarbejde, nemlig Udgravningen af Grunden til Hoved- og Epidemibygningen og Transport af Jorden til Opfyldningen imellem Manders Landevej og Guldbergsgade for 4 Kr. 40 Ore pr. Kubikfavn antages som det billigste.

Behandlingen af disse 3 Indstillinger paabegyndtes ved Sagens Forelæggelse og fortsattes dernæst i Åbødet den 12te d. M. og i nærværende Møde, hvorefter Byraadet vedtog:

ad 1, at udbyde Opførelsen af de paagjældende Bygninger til Licitation efter de forelagte Tegninger, Overslag og Konditioner, idet Byraadet særligt billigede, at Murarbejdet og Tømmerarbejdet udbydes i samlet Entreprise for hver enkelt Bygning for sig.

Følgende Punkter henstillede derhos til nærmere Overvejelse og eventuel Foranstaltning af Udvalget, nemlig:

- a. at søge Bestemmelse optagen i Konditionerne om Forsikring af Arbejderne;
- b. ligeledes om mulig fortrinnsvis Anvendelse af indenbys Arbejdere, og
- c. ligeledes om Bøder for for sildig Levering, samt
- d. om nærmere Betegnelse af Maalet for Tømmeret, saaledes at det fremgik, om der mentes det Maaal, som almindelig anvendes i Handel og Vandel (svensk Maaal) eller dansk Maaal paa Tømmer i ophugget Tilstand.

ad 2, efter at det ved Afstemning var forkastet, at Anskaffelsen af et Varmerapparat skulde udbydes ved Licitation, at antage det fra Ingeniør Bang fremkomne Tilbud, og

ad 3, at lade de foreslaede Jordarbejder udføre.

(Se Mødet den 26de Februar og herefter den 14de Maj.)

^{226/90.} Efter at Gartner Weber var blevet meddelt Underretning om Byraadets i Mødet den 11te Septbr. f. A.tagne Beslutning om den af ham indgivne Klage angaaende Nedlægningen af den forbi hans Ejendom, Matr.-Nr. 5 b og c i Frederikskallé tidligere gaaende Grøft, begjærede han under 26de Novbr. f. A. en Forretning afholdt af vedkommende Landsynsmænd med Hensyn til dette Anliggende.

Landsynsmændene kom derefter tilstede paa Ejendommen den 1ste Decbr. f. A., hvor Sagen blev udsat, samt den 16de d. M., hvor der ved deres Mægling tilvejebragtes saadant Forlig:

1. Kommunen anlægger inden 1ste Juni d. A. en Kloak paa 9" fra Webers Ejendoms sydøstre Hjørne i lige Linie langs Standerborg Chaussé til Hovedafløbsgrøften ved Matr.-Nr. 187 a og b (Gade-Nr. 110). Weber holder Indløbet til Kloaken fra hans Ejendom aaben uden Ansvar for Kommunen. Weber frasalder videre Erstatning for Be-

stabilgelse ved hidtilbærende mangelfuld Ordning af denne Del af Sagen. Ved Salg af Webers Ejendom til Bebyggelse bliver ny Ordning af Indløbet til Kloaken at træffe.

2. Hvad Klagens anden Del, den sydvestre Spids af Klagerens Ejendom angaar, vedtoges:

Byen anlægger inden 15de Maj d. A. en 9" Kloaf fra den nuværende Kloakbrønd over Webers Ejendom lige imod Nord til Banens Ejendom. Weber tillægges herfor en Erstatning af 300 Kr., er tre Hundrede Kroner. Weber indrømmes Ret til at stifte Vand- og Drænledninger til den over hans Ejendom løbende Kloaf uden Erstatning. Justitsraad Meyer (der som Formand for Brolægningssudvalget havde givet Møde under Forretningen paa Kommunens Vegne) forbeholdt Byraadet Approbation paa Forliget. Nægtes denne, reserveres Klagerens Ret uden Hensyn til de Tilbud, Forliget indeholder.

Omstøtningerne ved Forretningen deles."

Byraadet approberede for Kommunens Vedkommende det indgaaede Forlig.

^{382/90.} Til Efterretning toges en Skrivelse fra Generaldirektoratet for Statsbanedriften af 27de Januar d. A., hvori det meddeles, at Statsbanedriften kun forbeholder sig Ret til at lade anbringe Statit langs en Strækning af Stien fra Gangbroen ved Saltensbæk imod Nord til Ris Skov, hvor denne Sti delvis kommer til at ligge paa Banens Grund.

(Se Mødet den 16de Januar.)

^{510/90.} Til Efterretning toges en fra Skoledirektionen for Aarhus Kjøbstad og Hasle Herred under 11te d. M. modtagen Kommunitation af en Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 7de f. M., hvori det tillades, saaledes som i Byraadets Møde den 19de f. M. vedtaget, at der oprettes 2 ny faste Lærerindeembeder ved Kjøbstadens Skolevæsen med de i nævnte Møde omhandlede Lønningssatser som Begyndelseslø. (Se Mødet den 16de April.)

^{50/91.} Et fra Bagermester S. P. Ottesen paa vedkommende Beboeres Vegne paa ny indgivet Andragende om forøget

Tilstud af Kommunens Kasse til den i Reginehøjvarteret bestaaende private Skole fandt Byraadet ikke Anledning til at bevilge.

Om et tidligere Andragende i lignende Retning se forrige Møde.

^{56/91.} Til Efterretning toges en fra Stiftamtet modtagen Kommunitation af en Skrivelse af 11te d. M., hvori Indenrigsministeriet meddeler, at det intet finder at erindre imod Størelsen af de Erstatningsbeløb, som ved den i saa Henseende afholdte Burderingsforretning ere tilfjendte Kommunen for Militæretatens Benyttelse af Eksercerpladserne ved Skejby Lej og paa Galgebakken i 1890 (Se Mødet den 19de Februar.)

^{81/91.} I Skrivelse af 18de f. M. havde Kommandanten i Aarhus meddelt, at det paa Garnisonssygehuset her i Byen værende Komfur ved Sygehusets tiltagende Belægning har vist sig at være for lille, hvisaarsag Kommandanten anmodede om, at Spørgsmaalet om Anskaffelse af et nyt Komfur maatte blive taget under Overvejelse.

I Anledning heraf vedtog Byraadet efter foregaaende Undersøgelse af Bygningsinspektøren og derpaa følgende Indstilling af Indvarteringskommissionen i Skrivelse af 14de d. M. at svare, at man var villig til enten i Stedet for det nuværende Komfur at anskaffe et nyt Komfur, der kan tilfredsstille de af Sygehuset rejste Fordringer, eller at anskaffe et nyt mindre Komfur i Forbindelse med det nuværende, eller en Gastogovn ligeledes i Forbindelse med det nuværende Komfur, imod at Omkostningerne henholdsvis ca. 225 Kr. (med Fradrag af hvad der mulig kan indvindes ved Salg af det gamle Komfur), ca. 150 Kr. og ca. 125 Kr., godtgjøres paa sædvanlig Maade som Byggeudgift.

^{89/91.} I Mødet den 26de f. M. forelaa der fra Havneudvalget Regnskab over Havnens Indtægter og Udgifter i 1890, efter at dette Regnskab forinden havde fremligget til det befalede offentlige Eftersyn.

Det afgaves i hint Møde til Revision af det kritiske Udvalg, som derpaa under 10de d. M. fremkom med sine Bemærkninger til samme, hvilke Bemærkninger ere besvarede af Havne-

ingeniøren i Skrivelse af 14de næstefter, som er fremsendt af Hanneudvalget ved Skrivelse af 16de s. M.

Efter at Regnskabet med fornævnte Skrivelser var forhandlet, besluttede man at indsende det til Indenrigsministeriet, forsynet med de sædvanlige Paategninger, samt med Begjæring om, at tvende paa Konto 6 c og 15 foreliggende Overskriftelser paa henholdsvis 144 Kr. 13 Ore og 720 Kr. 34 Ore maatte blive efterbevilgede. Med Hensyn til den førstnævnte af disse Overskriftelser vil et tilsvarende Beløb kunne ventes at blive besparet paa den samme Konto i indeværende Aars Budget, hvorpaa der er bevilget 5000 Kr. til det paagjældende Arbejdes Fortsættelse, og med Hensyn til Overskriftelsen af Konto 15, hidrører samme fra denne Kontos kalkulatoriske Natur.

^{102/91.} I Mødet den 5te d. M. fremsatte Udvalget for Hannevæsenet mundtligt Forslag om, at man skulde indgaa til Indenrigsministeriet med Andragende om dettes Samtykke til, at Havnen for en Kjøbesum af 18,000 Kr. maatte erhverve den Mægler C. v. d. Hude tilhørende Ejendom, Matr.-Nr. 835 af Aarhus Bygrund, for efter at de paa samme staaende Bygninger ere blevne nedbrudte at lade Grunden udlægge som en ny Forbindelsesgade imellem Byen og Havnen (Revet og Havnegade), hvortil der paa Grund af den stedse voksende Havnetrafik saavel af Personer som Vareer i de senere Aar har været følt stor Trang. Dette Forslag tog Byraadet til Følge, hvorefter det under 7de d. M. blev tilstrevet Indenrigsministeriet det fornødne i Overensstemmelse hermed.

Der fremlagdes nu en Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 14de d. M., hvori det attraaede Samtykke meddeles, hvorhos Ministeriet begjærer sig nærmere Underretning meddelst om, paa hvilken Maade Byraadet agter at berigtige Kjøbesummen.

(Se Mødet den 25de Juni.)

^{108/91.} Efter derom foreliggende Andragende tillodes det den socialdemokratistiske Vælgerforening her i Byen under behørig Kontrol af Udvalget for Valglisters Affattelse at efterse Kommunens Rigsdagsgvalglister for 1891—92, efter at disse ere blevne berigtigede i Henhold til de indgivne Klager.

^{116/91.} Af Hs. Maj. Kong Christian den Niendes Jubilæumslegat udgjør Renten for 1890 413 Kr. 37 Ore, af hvilke

de $\frac{3}{4}$ eller 310 Kr. 3 Ore ville være at anvende til Beklædningsgjenstande for flinke Børn i Byskolerne i indeværende Aar. I Forhold til Børneantallet i disse vil der heraf tilkomme Nordre Byskole 106 Kr. 29 Ore, Søndre Drengeskole 106 Kr. 59 Ore og Søndre Pigeskole 97 Kr. 15 Ore.

I Henhold til Skoleudvalgets Indstilling af 14de d. M. vedtog Byraadet at uddele disse Beløb i Overensstemmelse med vedkommende Overlæreres med Indstillingen fulgte Forslag.

^{117/91.} I Strivelse af 16de d. M. havde Overretssjagfører Schwenen for vedkommende Ejere af Matr.-Nr. 1 n af Aarhus Markjorder fra Marselisborg (Sufferhustofsten) anholdt om

- 1) at Kommunen vilde anlægge de paa en medfulgt Skitse affatte tvende Gader, nemlig
 - a) Brammersgade fra H. N. Clausensgade til Marselisborg Allé og fra Bruunsgade til Ole Romersgade, og
 - b) Forbindelsesgaden imellem Brammersgade og Jægergaardsvæjen, samt eventuelt
 - c) Forbindelsesgaden imellem den under b nævnte Gade og Clausensgade,

paa de i Byraadets offentlige Bekjendtgjørelse af 17de August 1885 nævnte Bilskaar (se Byraadsforhandlingerne for 1885 Side 117), dog saaledes at Renten fastsattes til 4 % aarlig, og

- 2) at Kommunen samtidig med at overtage forannævnte Gader som offentlige, eller eventuelt straks, vilde overtage som offentlige de paa Sufferhustofsten anlagte Gader, nemlig:
 - a) M. P. Bruunsgade fra Jægergaardsvæjen til St. Pauls Kirke,
 - b) Brammersgade fra H. N. Clausensgade til M. P. Bruunsgade, og
 - c) St Paulsgade fra Tostens Grænse til Marselisborg Allé

Andrageren oplyser derhos, at sidstnævnte Gade er anlagt af Stadsingeniør Sletting i Overensstemmelse med de Forordninger, Kommunen i ovennævnte Bekjendtgjørelse har opstillet, og ligesom de øvrige nævnte Gader forsynet med Gas-, Vand- og Kloakledninger, hvilket sidste ogsaa gjælder om den østre Del af den paatænte Brammersgade, hvis Jordsmøn desuden er reguleret til umiddelbar Anlæggelse af Veibanen.

Sagen drøftedes, men Byraadet mente ikke at kunne indgaa paa det foreliggende Andragende.

(Se Mødet den 29de Oktober.)

^{118/91}. Efter Indstilling af Legatudvalget bortgav Byraadet den for Tiden ledig værende Portion af Kolerakomiteens Legat, stor 19 Kr. 65 Ore, til Enken Martha Marie Berntsen.

^{119/91}. Efter forud indhentet Erklæring fra Aarhus Haandværkerforening og i Overensstemmelse med Legatudvalgets Indstilling bortgav Byraadet den for Tiden ledig værende Portion af H. C. Basse's Legat, stor 80 Kr. aarlig, til Slagter Fr. Stabelunds Enke Johanne Stabelund.

^{120/91}. Efter Indstilling af Legatudvalget tildelte Byraadet Frøken Henriette Marie Johansen, der for Tiden oppebærer den mindre Portion af Petrea Schmidts Lærerindelegat, den ved Dødsfald ledig bleve Portion paa 100 Kr. af dette Legat, medens Frøken Metrie Kirstine Meldrup blev tildelt den mindre Portion paa 50 Kr. aarlig.

^{123/91}. I Anledning af Valglisterne til Rigsdagsvalgene her i Kommunen i Aaret 1891—92 var der indkommet 59 Klager, som efter foregaaende Tilføjelse til vedkommende m. m. bleve afgjorte saaledes, at 18 Vælgere bleve optagne paa Hovedvalglisten til Folketingsvalg og 2 Vælgere paa Tillægslisten til samme, samt 3 Vælgere overførte fra sidste til førstnævnte Liste; at 2 Vælgere bleve optagne paa de højstbestedes Liste; at der med Hensyn til 11 Vælgere blev tilført Listerne forskellige mindre Rettelser, samt at 2 som Vælgere opførte Personer bleve slettede af Listen. 11 Personer havde begjært sig optagne paa Listerne, men fandtes allerede opførte som Vælgere, og 11 andre Personer, der ligeledes havde begjært sig optagne, bleve nægtede saadant, deraf 8 paa Grund af modtagen Fattighjælp og 3 af forskellige andre Grunde.

^{124/91}. Efter Indstilling af Udvalgene for Brolægning-, Vej- og Hovedvandløbsvæsenet antog Byraadet følgende Licitationstilbud, som ere indkomne paa Udførelsen af forskellige

Arbejder og Levering af Materialier til Udvalgenes Behov i Tiden fra den 1ste April d. A. til den 31te Marts 1892, nemlig:

1. Paa Levering af Cement fra Petersen & Møgen af Mærket „Dania“ for 6 Kr. 85 Ore pr. Foustage.
2. Paa Levering af Asfalt fra Kjøbenhavns Asfalt-Kompagni af Sicilianff Asfalt for 4 Kr. 50 Ore pr. 100 Pbd.

„ Bormohle	—	„	3	—	75	—	„	—
„ Limmer	—	„	4	—	„	—	„	—
„ Goudron	—	„	11	—	„	—	„	—
„ kunstig	—	„	4	—	„	—	„	—
3. Paa Levering af glasferede Rør (engelske) fra Kampmann, Møller & Herstind til forskjellige Priser efter Rørenes Dimensioner.
4. Paa Nedlægning af Rør fra Entreprenør J. P. Holm ligeledes til forskjellige Priser efter Dimensionerne.
5. Paa Udførelse af Murarbejde fra Murmester M. P. Jensen efter nærmere opgivne Detailpriser.
6. Paa Smedearbejde fra Smedemester S. P. Michelsen ligeledes
7. Paa Materialkjørelse fra Vognmand M. Nielsen ligeledes.
8. Paa Bro-lægningsarbejde fra Bro-lægger P. Frederiksen ligeledes.

^{126/91.} Efter derom stillet Forslag vedtog man at opfige Gartner Møllerup Brugen af Jordblodden nord for Sandgraven til Ophør den 1ste Oktober d. A., hvilken Jordblod tænkes anvendt til Udvidelse af Kirkegaarden.

Mødet den 9de April.

^{500/90.} Til Efterretning og videre Bekjendtgjørelse for Havneudvalget toges en fra Stiftamtet modtagen Kommunikation af Indenrigsministeriets Skrivelse af 2den d. M., hvorved Ministeriet tillader, at der foretages følgende Forandring i Havne- og Brotaksten for Aarhus Havn, Udsnit „Skibsafgifter“ III Pag. 7 Punkt 6. 2det Stykke ændres til at lyde saaledes:

„Brag eller Skibe, bestemte til Ophugning, betale fra den Dag, da Ophugningen begynder — denne Dag iberegnet —